

BOŽJI PLAN SPASENJA

Sadržaj

Uvod	2
Kada se pojavila potreba za uvođenjem Plana spasenja i zašto?	2
Značaj Plana spasenja za čovjeka	9
Kako Bog obznanjuje Plan spasenja	9
Kako se prima Božja objava	11
Zloupotreba Božje objave	11
Anđeli kao aktivni učesnici u djelu spasenja čovjeka	11
Kratki istorijski pregled sukoba dva koncepta na zemlji	12
Davanje Zakona u eksplicitnoj pisanoj formi kao osnove saveza Boga i čovjeka	15
Tipologija Plana spasenja kroz službu u zemaljskom svetištu	17
Praznici u Starom savezu	18
Ispunjenje praznika i obredne službe u Hristu	20
Završna služba na Dan očišćenja i paralele sa Sudom Božjim – konačna izvršna kazna za grijeh	24
Poslednji neispunjeni praznik iz starosavezne tipologije	27
Jevrejski kalendar i sedam godišnjih praznika	28
Ostala biblijska simbolika i njeno ispunjenje	29
Važnost Plana spasenja	33
Šta čovjeka zapravo spasava	35
Važnost shvatanja vremenskog okvira Plana spasenja	36
Zaključak	38

Koncept stvaranja, ili gotovo sve što je povezano sa biblijskom religijom danas većina ljudi prima sa podozrenjem i sumnjom ili ih u potpunosti ignoriše i odbacuje. Materijalistička filozofija i razne teorije, kao što su one o „velikom prasku“ i evoluciji, uzimaju se kao kriterijumi za objašnjavanje porijekla života i stvarnosti koja nas okružuje. Pitanja etike i morala se relativizuju a svijet uranja u sve dublju zbrku.

Ali svako ko želi na razuman, dosledan i logičan način istražiti suštinska životna pitanja, lako može uvidjeti silinu dokaza validnosti koncepta koji je izložen u Bibliji, kao i potpuni apsurd i besmislenost pokušaja objašnjenja realnosti na neki drugi način.

Kad u prvom koraku putem primijenjene logike ustanovimo postojanje Tvorca, u sledećem koraku prepoznamo Bibliju kao jasno otkrivenje Njegove volje i planova za čovječanstvo, uključujući kompletnu tvorevinu i sva pitanja istine i zablude. Ovdje ćemo se baviti vjerovatno najznačajnijim segmentom Božjeg otkrivenja – Planom spasenja, sa nadom da će čitalac zapaziti svu ljubav, dubinu, mudrost i dalekosežnost koja može doći jedino iz uma Beskonačnog Boga.

Šta je Plan spasenja i koja je njegova svrha? Zašto je dat? Dokle se stiglo u njegovoj realizaciji i šta je još ostalo da se ispuni? Šta ovaj Plan konkretno znači za svaku osobu koja živi na Zemlji? Potražićemo odgovore u Svetom Pismu i dati sažetu perspektivu koja može poslužiti kao osnova za dalje proučavanje.

Kada se pojavila potreba za uvođenjem Plana spasenja i zašto?

Plan spasenja je Božja inicijativa i priprava u svrhu rješavanja problema grijeha i pobune, spasenja čovjeka i ponovnog uspostavljanje poretka života u skladu sa Božjom voljom.

Kako i zašto se pojavila potreba za Planom spasenja?

Postanje 1. glava: „I Bog je pogledao sve što je načinio i bilo je veoma dobro. I bilo je veče i bilo je jutro – dan šesti.“

Jevanđelje po Jovanu 1. glava: „U početku bješe Riječ, i Riječ

bješe kod Boga, i Bog bješe Riječ... Sve je kroz Nju postalo, i bez Nje ništa nije postalo što je postalo.“

Vidimo da se u ovim tekstovima opisuje stvaralački akt od strane jednog nadmoćnog samopostojećeg entiteta (vidi Kološanima 1:15-17) koji je doveo svemir i planetu Zemlju u postojanje i uspostavio zakonitosti po kojima će se sve stvoreno vladati i održavati.

Postanje 1:26, 27: „Zatim Bog reče: ‘Hajde da načinimo čovjeka po svom obličju, sličnog nama, i neka vlada nad morskim ribama, nad stvorenjima koja lete po nebu, nad stokom, nad svom zemljom i nad svim drugim životinjama što se miču po zemlji.’ I Bog je stvorio čovjeka po obličju svom, po obličju Božjem stvorio ga je – muškarca i ženu stvorio ih je.“

Jov 38:6, 7: „Na čemu su uglavljena postolja njena, i ko joj je kamen ugaoni položio, dok su zvijezde jutarnje u veselju zajedno pjevale, i svi sinovi Božji klicali od radosti?“

Iz ovih redaka vidimo da je Bog stvorio čovjeka po svome obličju, dakle kao intelektualno, kreativno, moralno biće, koje će odražavati Njegov lik u svojim djelima i namislama i brinuti se o planeti i drugim stvorenjima koja su mu podređena. To stvaranje pratila su druga inteligentna bića u svemiru i radovala mu se.

Kako je Bog zamislio da funkcioniše odnos između Njega i stvorenih bića i između njih samih? 1. Jovanova 4:7, 8, 16: „Ljubazni, volimo jedan drugoga, jer je ljubav od Boga, i svako ko voli začet je od Boga i poznaje Boga. Ko ne voli, nije upoznao Boga, jer Bog je ljubav.... I sami smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj. Bog je ljubav, i ko stoji u ljubavi, stoji u Bogu i Bog stoji u njemu.“

Šta Sveto Pismo zapravo podrazumijeva pod ljubavlju? Znamo da je danas taj pojam veoma iskompromitovan.

Jovan 14:15: „Ako me volite, držaćete moja uputstva.“ Iz ovog (i mnogih drugih tekstova) vidimo da prava ljubav podrazumijeva voljnu poslušnost. Kome i čemu? Jošua Nunov 22:5: „Ali marljivo držite i tvorite nauk i zakon koji vam je propisao Mojsije, Gospodnji sluga,

tako što ćete voljeti Gospoda, svog Boga, hoditi svim njegovim putevima, slijediti njegova uputstva, čvrsto se držati njega i služiti mu svim svojim srcem i svom svojom dušom.“

Nehemija 9:6: „Ti si jedini, Gospode. Ti si stvorio nebesa, nebo nad nebesima, i svu vojsku njihovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i sve što je u njima, i ti sve to održavaš u životu i vojska nebeska klanja ti se.“

Očito da je Bog stvorio cijeli svemir sa jasnom koncepcijom moralnih i prirodnih zakonitosti po kojima se tvar ima upravljati. Inteligentna bića svoju poslušnost trebala su izražavati **voljnim aktom ljubavi** prema Stvoritelju i drugim stvorenjima. *Uslov za postojanje ljubavi je slobodna volja*, a ona se uvijek može usmjeriti u nekom alternativnom pravcu ili zloupotrijebiti. Upravo kao što kaže sledeći redak:

Ezra 9:10: „Sada dakle šta da kažemo, Bože naš, posle toga? Jer ostavismo Tvoja uputstva.“

Kao što ljudi zanemaruju Božja uputstva, na sličan način postupilo je jedno stvoreno biće:

Ezekijel 28:6, 12-17: „Zato ovako kaže Gospod: ‘Zato što **svoje srce izjednačavaš s Božjim** srcem’... Opet mi je došla Gospodnja reč: ‘Sine čovečiji, nariči nad kraljem Tira i reci mu: ‘Ovako kaže Gospod: ‘Ti si pečat savršenstva, pun si mudrosti i savršeno si lijep. Bio si u Edenu, vrtu Božjem. Pokrivalo te je svako drago kamenje, rubin, topaz, jaspis, hrizolit, oniks, žad, safir, tirkiz, smaragd i zlato; tamburine i svirala bili su ti pripremljeni onog dana kad si bio stvoren. Bio si pomazani heruvim zaštitnik, ja sam te postavio. Bio si na svetoj gori Božjoj. Hodio si usred plamenih stijena. **Bio si besprekoran na svojim putevima od dana kad si stvoren pa sve dok se u tebi nije našla nepravda.** Zbog obilja trgovine tvoje ispunio si se nasiljem, pa si grijeh počinio. Zato ću te kao obesvećenog odstraniti s Božje gore i unišću te, heruvime zaštitniče, između plamenih stijena.

Tvoje srce se uzoholilo zbog ljepote tvoje. Unišću si mudrost svoju zbog svog sjaja. Baciću te na zemlju. Postaviću te pred kraljeve da te prezirno gledaju.“

Iz gornjeg opisa vidimo da je ovaj anđeo zaklanjač počeo da gaji

pretenzije da i on bude kao Bog, da usmjerava sve veću pažnju na sebe i da misli kako je sam sebi dovoljan. Takav čin Biblija kvalifikuje kao „bezakonje“ odnosno uvođenje koncepta koji se suprotstavlja Božjem poretku i ustrojstvu života. Ukoliko bi se jedan takav koncept pokazao tačnim, to bi automatski značilo da Božje stvaranje i uspostavljeni poredak nijesu savršeni. Međutim, ova pobuna imala je drugačiji epilog od onog koji je očekivao ovaj anđeo.

Isaija 14:12-14: „Kako pade s Neba, Svjetlonošo, zorin sine! Kako se obori na zemlju, ti što si gazio narode! A govorio si u svom srcu: ‘Do nebesa ću se podići. Iznad Božjih zvijezda podići ću svoj presto i sješču na zbornu goru na krajnjem sjeveru. Podići ću se iznad oblaka. **Izjednačiću se sa Svevišnjim.**“

Svaka ideologija zahtijeva svoje pristalice. Da bi mogao realizovati svoje zamisli, Luciferu je trebala podrška drugih anđela. Otkrivenje 12:4: „Repom je odvukla **trećinu nebeskih zvijezda** i bacila ih na zemlju.“

Otkrivenje 12:7-9: „A na **nebu je izbio rat**: Mihailo i njegovi anđeli borili su se sa aždajom. A borila se i aždaja i njeni anđeli, ali nije pobijedila. I za njih više nije bilo mjesta na nebu. I bila je zbačena velika aždaja, stara zmija, koja se zove Đavo i Sotona, koja zavodi cio svijet. Bila je zbačena na zemlju, a s njom su bili zbačeni i njeni anđeli.“

Lucifer je očito imao veliki prividni početni uspjeh u promociji svog koncepta. On je napao poredak i zakon koji je Bog uspostavio, jer to je ujedno bilo i sredstvo da kompromituje Zakonodavca za čijim položajem je čeznuo. Biblija nam otkriva da je Sin Božji, Isus Hrist, glavni objekat Luciferove zavisti, mržnje i neprijateljstva, jer je Hristov položaj ono što je poželio za sebe. Status stvorenja sa uzvišenom službom i pozicijom nije mu više bio dovoljan. Razložno je pretpostaviti da ni sam Lucifer nije u početku znao kuda ga vodi njegova pobuna, niti na koji način bi mogao pobijediti svog Stvoritelja. Grijeh nije racionalan niti ima razumni povod i objašnjenje.

Duh nezadovoljstva i nepovjerenja potajno se širio među anđelima, sve dokle nije prešao u otvorenu pobunu. Bog je mogao da se

služi samo onim sredstvima koja su u skladu sa istinom, ljubavi i pravdom. Zato čak i posle otvorene pobune On nije uništio Lucifera odnosno Sotonu kako bi se istinski karakter uzurpatora jasno pokazao. Zbog ovih optužbi takođe se javila neophodnost pokazivanja savršenstva Božjeg zakona i pravednosti Njegove vladavine pred cijelim sve-mirom.

Posle osujećivanja daljih aktivnosti na širenju pobune na Nebu, Sotona je svoje nove pristalice našao na planeti Zemlji.

Postanje 3. glava: „A zmija je postala lukavija od svih životinja poljskih koje je Gospod Bog načinio, i rekla je ženi: **‘Da li je Bog zaista rekao da ne jedete sa svakog drveta u vrtu?’** A žena odgovori zmiji: ‘Možemo da jEdeno plodove s drveća u vrtu. Ali za plod s drveta koje je usred vrta, Bog je rekao: Ne jedite ga i ne dirajte ga da ne umrete.’ Na to zmija reče ženi: **‘Ne, sigurno nećete umrijeti. Jer Bog zna da će vam se onog dana kada ga budete jeli otvoriti oči i da ćete postati kao bogovi, znajući dobro i zlo.** Tada je žena vidjela da je plod sa drveta dobar za jelo, da je primamljiv i požudan za oči i za sticanje spoznaje. Zato ga je ubrala i okusila ga. Posle je dala i svom mužu, kad je bio s njom, pa je i on okusio.“

Sotona se poslužio zmijom kao medijumom za navođenje naših praroditelja na sumnju u Božju Riječ, a zatim preko insinucije da im Bog u stvari uskraćuje veće znanje i dobrobit – na otvorenu neposlušnost. Time je opet postigao prividan uspjeh u svojoj borbi protiv Boga. Međutim, kad je Bog kršiteljima zakona objavio posledice tog čina, kazao je i nešto što je otvorilo nadu povratka izgubljenog položaja i obnovu Božje prvobitne namjere:

Postanje 3:15: „Staviću neprijateljstvo između tebe i žene i između tvog sjemena i njenog sjemena. Ono će ti glavu zdrobiti, a ti ćeš ga u petu raniti.“ Ovo je značilo da Sotona neće imati potpunu kontrolu nad stanovnicima Zemlje kako je priželjkivao. Postojeće nešto što će čovjeku omogućiti da obnovi pokidane veze sa Bogom. Ukoliko čovjek to hoće. Oni koji ne prihvate način koji je Bog obezbijedio za povratak izgubljenog statusa zapravo su „sjeme zmijino“. Tako je čovječanstvu prvi put predstavljen *veliki Božji plan spasenja*.

To je automatski uvelo dva koncepta u sukob, i Sveto Pismo dalje opisuje razvoj velike borbe kroz istoriju i njen konačan ishod. Pad u anarhiju i grijeh poremetio je i sve ostale odnose (vidi Postanje 3:16-19; Rimljanima 8:20, 22).

Sam čovjek nije više imao kapaciteta da obnovi razvaljeni duhovni odnos sa svojim Stvoriteljem. Jeremija 13:23: „Može li Etiopljanin promijeniti kožu svoju ili ris šare svoje? Možete li vi činiti dobro naučivši se činiti zlo?“ Potomci Adama i Eve rađali su se po obličju palog čovjeka (Postanje 5:3).

Prekršeni Božji zakon zahtijevao je smrt grešnika. Rimljanima 5:12: „Zato, kao što kroz jednog čovjeka dođe na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt, i tako smrt uđe u sve ljude, jer svi sagriješiše.“ Rimljanima 6:16: „Zar ne znate da ako se nekome dajete u ropstvo i obavezujete na poslušnost, robovi ste onoga koga slušate – bilo grijeha, koji vodi u smrt, bilo poslušnosti, koja vodi u pravednost?“ 5. Mojsijeva 30:15: „Evo, danas stavljam pred tebe život i dobro, smrt i zlo.“ 1. Korinćanima 15:56: „A žalac je smrti grijeh, a sila je grijeha zakon.“ Jakov 1,15: „Zatim želja, kada je začeta, rađa grijeh, a grijeh, kad se učini, donosi smrt.“ Jedini razlog zašto ova kazna nije odmah primijenjena je stupanje u dejstvo Plana spasenja kroz opštu Božju blagodat.

Čovjek je, dakle, od svog pada postao podložan sadejstvu dva različita neumitna zakona: 1) zakonu grijeha (vidi Rimljanima 3:9) ; i 2) Božjem moralnom zakonu koji zahtijeva apsolutnu pravdu! Cijela svrha Plana spasenja bila je izbaviti čovjeka iz jedne takve nemoguće situacije.

Bog u Svetom Pismu se opisuje kao sveznajući. Isaija 46:10: „Koji od početka javljam kraj i izdaleka što još nije bilo; koji kažem: namjera moja stoji i učiniću sve što mi je volja.“ On je u svom predznanju van prostora i vremena morao znati i za predstojeću pobunu svojih stvorenja. Znao je, a ipak je stvarao po planu. Znao je i cijenu iskupljenja i obnove. Znao je i šta će to konačno donijeti. Ali krenimo redom.

Titu 1:2: „U **nadi života vječnog**, što ga je nelažni **Bog obećao**

prije mjerljivih vremena.“ 2. Timoteju 1:9: „On nas je spasio i pozvao nas svetim pozivom, ne zbog naših djela, već zbog svoje namjere i blagodati, koja nam je prije mjerljivih vremena data u Hristu Isusu.“ Bog je imao spreman Plan spasenja u slučaju pobune još u vječnosti prije stvaranja. „Bog, koji je u prošlosti mnogo puta i na mnogo načina govorio našim praočevima preko svojih proroka, u ovim posljednjim danima obratio se nama preko Sina, koga je postavio za nasljednika svega i kroz koga i eone stvorio.“ (Jevrejima 1:1,2)

Sam Božji Sin trebalo je da se poistovjeti sa svojim palim stvorenjima i na sebe posrednički preuzme krivicu kako bi ih iskupio i oslobodio ropstva grijehu i smrti. Jevrejima 2:14, 15: „A pošto su ta djeca sudionici tijela i krvi, tako i on sam uze udijela u tome, da kroz smrt uništi onoga koji ima silu smrti, to jest Đavola, i da oslobodi sve koji su zbog straha od smrti cio život bili podložni ropstvu.“ 1. Petrova 3:18: „Jer i Hristos jedanput za grijehе naše postrada, pravednik za nepravednike, da nas privede k Bogu...“

To je značilo Njegov voljni pristanak, čin ljubavi. Jovan 10:17, 18: „Zato me Otac i voli, jer ja polažem svoj život da bih ga opet primio. Niko mi ga ne oduzima, nego ga ja sam od sebe polažem. Imam vlast da ga položim i imam vlast da ga opet primim. Takvo sam uputstvo primio od svog Oca.“

Planeta Zemlja je, dakle, postala pozornica velike borbe i realizacije Plana spasenja. 1. Korinćanima 4:9: „...Jer smo postali prizor koji gleda svijet i anđeli i ljudi.“

Ali da li je ovaj veliki plan obuhvatio samo stanovnike Zemlje? Kološanima 1:20: „pomirivši njegovom krvlju na krstu sve u njemu - pomiri sa sobom sve, bilo na zemlji bilo na nebesima.“ Jevrejima 9:22-24: „Zato je bilo potrebno da se zemaljske slike onoga što je na nebu čiste na taj način, a ono što je na nebu čisti se žrtvama boljim od takvih žrtava. Jer Hristos nije ušao u sveto mjesto načinjeno rukama, koje je kopija onog stvarnog, već u samo nebo, da se sada pojavi pred Božjim licem za nas.“ Iz ovih tekstova vidimo da Plan spasenja ima univerzalne dimenzije i da se na Nebu (mjestu Božjeg prebivanja) odvija *stvarni proces pomirenja*. Vratićemo se kasnije ovom otkrivenju

jer je veoma važno za pravilno shvatanje kompletnog Božjeg Plana.

Značaj Plana spasenja za čovjeka

Kao što smo vidjeli, Bog je čovjeku ponudio priliku za život prema prvobitnom planu. Taj život trebao je biti vječan i čovjek ga opet može steći kroz prihvatanje Plana spasenja. 1. Jovanova 5:11: „Bog nam je dao vječni život, i taj život je u njegovom Sinu.“ Jovan 5:24: „Zaista, zaista, kažem vam, ko čuje moju riječ i vjeruje onome koji me je poslao, ima vječni život i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život.“ Jovan 3:16: „Jer Bog je toliko volio svijet da je dao svog jedinorođenog Sina, da niko ko vjeruje u njega ne bude uništen, nego da ima vječni život.“ Rimljanima 6:23: „Jer je plata za grijeh smrt, a dar Božji je život vječni u Hristu Isusu Gospodu našem.“

Da li je ovo dovoljno da se posvetimo ozbiljnom razmišljanju o Božjoj ponudi?

Kako Bog obznanjuje Plan spasenja

Isaija 28:10: „Uput po uput, uput po uput, načelo po načelo, načelo po načelo, ovdje malo, ondje malo.“ Bog je oduvijek želio podučiti čovjeka kako na pravilan način da se odnosi prema Njemu, kakvu službu da vrši i šta ta služba zapravo znači. Ali kako to uraditi za pala stvorenja? Grijeh je razdvojio čovjeka i Boga i neposredna komunikacija nije bila moguća. Isaija 59:2: „Nego su prestupi vaši postali ono što vas razdvaja od Boga, i zbog vaših grijeha on je okrenuo svoje lice od vas da ne čuje.“ 5. Mojsijeva 4:24: „Jer je Gospod Bog tvoj ogranj koji spaljuje i Bog koji revnuje.“ Oganj Božje pravednosti spržio bi i najmanje prisustvo grijeha.

Upravo veliki zalog Plana spasenja omogućio je tri ključne privilegije za čovjeka:

- i) Božju zaštitu i posredničko miješanje u korist palog čovjeka;
- ii) Produžetak života čovjeka u palom stanju, podložnog propa-

danju i smrti, kao priliku za prihvatanje Dara spasenja i pomirenja sa Bogom;

iii) Posrednu komunikaciju Boga i čovjeka.

Tako je Bog imao pravnog osnova da svojim Duhom djeluje na grešnog čovjeka, savjetuje ga i čuva od potpunog terora i vlasti Sotone i njegovih palih anđela. Čovjek je sa svoje strane morao pokazati spremnost da vjeruje i sluša. Odlukom na saradnju sa Bogom u najvećem projektu svih vremena – Planu spasenja – čovjek se začinje Njegovim Duhom u novi život i prima spasonosnu blagodat.

U samom početku istorije ljudskog roda zapažamo podjelu na one koji su spremni pokoriti se Božjoj volji i uticaju i one koji to odbacuju. Postanje 4:3-5: „Posle nekog vremena, Kain je prinio Gospodu prinos od plodova zemlje. A Abel je prinio od prvina svog stada, zajedno sa salom. Gospod je s naklonošću pogledao na Abela i na njegov prinos, a na Kaina i na njegov prinos nije pogledao s naklonošću. Kain se žestoko razgnjevio i lice mu se namrštilo.“ Ovo se završilo prvim ubistvom na Zemlji (Postanje 4:8). Zapazimo da je Kajin *mislio* da služi Gospodu. U čemu je bila razlika? Jevrejima 11:4: „Vjerom je Abel prinio Bogu vredniju žrtvu nego Kain, i zbog te vjere dobio je svjedočanstvo da je pravedan, jer je Bog posvjedočio da prihvata njegove darove.“ U šta je to Abel vjerovao a Kajin nije? 1. Jovanova 3:12: „...kao Kain, koji je od Zloga i pogubi svog brata. A zašto ga je ubio? Zato što su mu djela bila zla, a djela njegovog brata pravedna.“ Očigledno da su ljudi u samom početku bili podučeni Planu spasenja i službi koja se očekuje od njih (vidi Postanje 3:21). Prvi grijeh donio je prvu smrt u Edenu. Zaklana je nevina životinja i od njene kože načinjena su pokrivala za gola tijela Adama i Eve. To je bila tipologija prolivanja nevine krvi za pokrivanje grijeha. Strašna pouka. Abel je prihvatio Gospodnja uputstva slijedeći taj primjer i žrtvujući životinje, koliko god da je to moralo biti strašno i bolno u njegovom srcu. Kajin je *mislio* da može raditi po svom nahođenju. Drugim riječima, Kain je mislio da prinosom na određeni način kupuje Boga, zavređuje svoje spasenje, tj. da se sam može spasiti svojim djelima. Danas ogromna većina ljudi takođe vjeruju na sličan način. Ali djela su ubrzo otkrila

pobude njegovog srca. Biblijski tekst koji smo naveli jasno kaže da je bio pod kontrolom Sotone. Pod vlast Sotone se dolazi nevjerstvom i neposlušnošću Bogu.

Kako se prima Božja objava?

Bog podučava čovjeka vjeri i službi, a on prenosi poruku drugim ljudima. Na taj način dobili smo kompilovane spise koje danas zovemo Biblija ili Sveto Pismo. Pali čovjek radi u Božjem djelu i pomaže drugim ljudima da prime spasenje. Kakva veličanstvena zamisao i privilegija! Rimljanima 10:17: „Dakle, vjera proističe iz propovijedanja, a propovijedanje kroz objavu Božju.“ Rimljanima 3:1, 2: „Kakva je, dakle, prednost Judejca? Ili kakva je korist od obrezanja? Velika u svakom pogledu. Prije svega **zato što su im povjerene Božje svete objave.**“ Amos 3:7: „Jer Gospod ne čini ništa ne otkrivši tajne svoje slugama svojim prorocima.“

Zloupotreba Božje objave

Zbog zloupotrebe, ignorisanja i izopačavanja Božje objave od strane palog čovjeka, ili tačnije od „Zmijinom sjemena“ (satanista), među ljudima su u svim vjekovima bile prisutne lažirane religije i ideologije. To diskvalifikuje njihove pristalice izvan okrilja spasenja. „Uspjeh“ različitih šema obmane počiva na duhovnom sljepilu i hipnotisanosti lažima koje gode paloj čulnoj prirodi.

Anđeli kao aktivni učesnici u djelu spasenja čovjeka

Pored ljudi, aktivni učesnici u sprovođenju Božjih namisli i Plana spasenja su anđeli. Jevrejima 1:14: „Zar nisu svi oni službeni duhovi određeni da služe zbog onih koji će naslijediti spasenje?“ Zaharija 1:10: „Tada čovjek koji stajaše među mirtama progovori i reče: ‘Ovo su koje posla Gospod da obilaze zemlju.’“ Psalam 91:11: „Jer će on uputiti anđele svoje da te čuvaju na svim putevima tvojim.“ Postanje

28:12: „Tada je [patrijarh Jakov] usnio san: Na zemlji su stajale ljestve čiji je vrh dopirao do nebesa, a Božji anđeli su se penjali i silazili po njima.“ Oni su nevidljivi za ljudske oči, ukoliko Gospod ne odluči da treba da se otkrije u određenim situacijama. 2. Kraljevima 6:15-17: „Kad je sluga Božjeg čovjeka ustao rano ujutru i izašao napolje, ugledao je vojsku koja je opkolila grad s konjima i bojnim kolima. Tada sluga reče Jelisiju: ‘Jao, gospodaru! Šta ćemo sad?’ On odgovori: ‘Ne boj se, jer naših ima više nego njihovih!’ Jelisije se pomolio: ‘Gospode, molim te, otvori mu oči da vidi. Gospod je otvorio oči sluzi koji je vidio brda puna plamenih konja i kola svuda oko Jelisija.’“

Božji anđeli vode duhovne bitke sa palim anđelima za srca i umove ljudi. Danilo 10:13: „Ali knez persijskog kraljevstva stajao mi je nasuprot dvadeset i jedan dan, i gle, Mihailo, jedan od najviših knezova, došao je da mi pomogne. I ja sam ostao tamo kod persijskih kraljeva.“ U ovom retku anđeo objašnjava Danilu razloge svog zakašnjenja u odgovoru na molitvu Bogu. „Knez persijskog kraljevstva“ bio je sam Sotona, a Mihailo (Mihael – Koji je kao Bog) koji mu je došao u pomoć – Hrist – arhi anđeo ili Zapovjednik anđela. U ovoj ulozi Gospod se često javljao Božjim vjernim ljudima. Efescima 6:12: „Jer naš rat nije s krvlju i s tijelom, nego s poglavarima i vlastima, i s upraviteljima tame ovog svijeta, s duhovima pakosti ispod neba.“

Sada nam ostaje da utvrdimo šta je to Bog otkrio svojim slugama o Planu spasenja. Kako treba da postupe ljudi na zemlji u svjetlosti ovog otkrivenja?

Istorijski pregled sukoba dva koncepta na zemlji

Vidjeli smo da je Bog na samom početku pobune na planeti Zemlji nagovijestio Plan spasenja i iskupljenje u „ženinom sjemenu“ (Postanje 3:15). Neposredno nakon toga, žrtvovane su prve životinje (21. redak). Ljudi su podučavani Božjim uredbama. Bilo je sjajnih primjera vjernosti. Postanje 5:22: „Nakon što mu se rodio Metuzalem, Enoh je hodio s Bogom još trista godina. Za to vrijeme rađali su mu se sinovi i kćeri.“

Prirodna odvojenost onih koji su stajali na Božjoj strani od pristalica satanizma, koja se desila još prilikom tragične Kainove svađe, čuvala je pravu vjeru i Božja načela. Ali... Postanje 6:1, 2: „Kad su se ljudi namnožili na zemlji i kad su im se rodile kćeri, sinovi Božji vidjevši kako su ljudske kćeri lijepe, uzimali su ih sebi za žene, sve koje su izabrali.“ Pobožni muškarci su se ženili sa nepobožnim djevojkama što je dovelo do raspada porodice kao osnovne jedinice društva i velike moralne dekadencije. Ovaj obrazac moralnog propadanja često će se ponavljati u istoriji Božjeg naroda. Poplava zla i grijeha širila se zapanjujućom brzinom. Čak i oni koji su nazvani „sinovima Božjim“ (ljudi koji su vjerom prihvatili Božji autoritet, zakone i planove; vidi Postanje 6:2, 4), popustili su iskušenjima. „I Gospod vidjeći da je nevaljalstvo ljudsko veliko na zemlji, i da su sve misli srca njihovog svagda samo zle“ (Postanje 6:5), pustio je Potop da zatre stanovnike iskvarenog svijeta. Noje, koji je 120 godina pozivao na pokajanje i upozoravao na dolazeću katastrofu, preživio je u barci sa svojom širom porodicom i izabranim parovima životinjskih vrsta.

Jevrejima 11:7: „Vjerom je Noje – nakon što je upozoren na ono što se još nije vidjelo – budući pobožan, sagradio barku za spasenje svog doma. Time je osudio svijet i postao nasljednik pravednosti po veri.“

Nakon Potopa, Bog obnavlja svoj savez sa ljudima (Postanje 9. glava). Treba zapaziti da je Noje odmah po izlasku iz barke prinio žrtve paljenice (Postanje 8:20, 21), što je bila poznata tipologija Plana spasenja još od pada u grijeh.

Ljudi su se brzo množili. Božja namjera bila je da se rašire po zemlji. Ali Sotona je opet uspio podići otvorenu pobunu preko svojih izabranih oruđa – Nimroda i Semiramis. Oni su uspostavili prvi religijsko-politički sistem na zemlji posle Potopa zasnovan na centralizaciji duhovne i svjetovne vlasti. To su postigli putem nasilnog prisvajanja važnih resursa, koji su u novonastalim uslovima bili ograničeni, za razliku od prepotopnog perioda, kao i duhovnog monopola nad narodom obezbijeđenog putem magije i čarobnjaštva, tj. demonskih sila. Ovaj obrazac vladanja kasnije se primjenjivao na sličan način u svim

svjetskim carstvima. Bog se još jednom na drastičan način morao umiješati u ljudske poslove prilikom gradnje Vavilonske kule – simbola pobune protiv Gospoda (Postanje 11:1-9).

Postojala je realna opasnost da prava vjera nestane sa lica zemlje utopljenja u pagansku mitologiju i ljudske tradicije. Bog je stoga pozvao određenog čovjeka, patrijarha Avrama: „Idi iz svoje zemlje i od svog roda i iz doma svog oca u zemlju koju ću ti pokazati. Od tebe ću načiniti veliki narod, blagosloviću te i učiniću da tvoje ime bude veliko; i bićeš blagoslov za druge. Blagosloviću one koji tebe blagosiljaju, a prokleću onoga ko na tebe priziva zlo, i **preko tebe će se blagosloviti svi narodi na zemlji.**“ (Postanje 12:1-3). Jevrejima 11:8-12: „Vjerom je Avram, kad je bio pozvan, poslušao i otišao na područje koje je trebalo da dobije u nasljedstvo. Otišao je, iako nije znao kuda ide. Vjerom se kao stranac nastanio u obećanoj zemlji kao u tuđini i živio je u šatorima sa Isakom i Jakovom, sunaslednicima istog obećanja. Jer je očekivao grad koji ima prave temelje, čiji je graditelj i tvorac Bog. Vjerom i sama Sara primi sposobnost da začne sjeme, i dobi dijete iako joj je već prošlo doba za rađanje, jer je smatrala vjernim onoga koji je dao obećanje. Zato se od jednog čovjeka, koji je bio prestar da bi imao djecu, rodilo mnoštvo brojno poput zvijezda na nebu i neizbrojivo poput pijeska na morskoj obali.“

Božji plan je bio izgradnja cijelog jednog duhovnog naroda koji će biti osoben na zemlji po tome što će držati Njegove zakone i uredbe i predstaviti veliki Plan spasenja ostatku čovječanstva. Tako je Bog podigao jevrejski narod, koji se trebao namnožiti i dobiti Hanansku zemlju u nasleđe (Postanje 13:14-17), što je bilo tip velikog nebeskog nasljedstva obećanog spasenima nakon konačne realizacije Plana spasenja. Ali da bi ih sačuvao od okolnih ratnički nastrojenih varvarskih naroda, stanovnika Hanana, dok su još bili malobrojni i nejaki, Bog je planirao da ih odvede u Egipat i tamo skloni na 400 godina (Postanje 15:13) u Gošenskoj dolini. Kroz izuzetnu priču o mladom Josifu, koji je od svoje braće bio prodat kao rob i odveden u Egipat, pa do njegovog nevjerovatnog uspjeha u toj zemlji i dolaska Izraelove

porodice i naseljenja Gošena, možemo da vidimo kako Bog na nevjerovatne načine koristi različite okolnosti za ispunjenje svojih namjera. Pomogle su čak i predrasude Egipćana prema pastirima da ih ostave na miru u sigurnosti Gošena. Bog je blagoslovio svoj narod koji je brzo napredovao i množio se.

Egipćani su kasnije zbog straha od sve veće sile izraelskog naroda uveli represivne mjere, ali Bog je odlučio da izvede svoj narod i obračuna se sa egipatskim paganskim „bogovima“. Iza kulisa paganskih božanstava uvijek su stajali demoni, čija namjera je bila osujetiti Božji plan spasenja i navesti čovjeka da se udalji i odrekne od Boga. Bog je osposobio i podigao vođu svom narodu u ličnosti Mojsija, koji je u Božje ime uputio zahtjev faraonu da oslobodi Njegov narod. Posle niza dramatičnih događaja, faraon je konačno pustio Jevreje. Tada je ustanovljen praznik Pashe kao spomen na to veliko izbavljenje (Izlazak 12:1-27). Gospod je poveo svoj narod pustinjom a faraon sa vojskom krenuo u potjeru. Čudesni prelazak preko Crvenog mora (najvjerovatnije preko današnjeg zaliva Akaba) omogućio im je napokon sigurnost od Egipćana. Odatle su krenuli ka mjestu zvanom Mera (Izlazak 15:23), gdje je Gospod kazao sledeće: „Ako budete dobro slušali glas Gospoda, svog Boga, i ako budete radili ono što je ispravno u njegovim očima i ako budete slušali njegova uputstva i držali sve njegove uredbe, neću pustiti na vas nijednu bolest koju sam pustio na Egipćane. Jer sam ja Gospod ljekar vaš.“ Bog upućuje svoj narod na činjenicu da jedino poslušnost moralnim i prirodnim zakonima koje je On dao donose zdravlje i prosperitet: duhovno, fizički i mentalno.

Davanje Zakona u eksplicitnoj pisanoj formi kao osnove Saveza Boga i čovjeka

Kasnije, vodeći Izrael u pustinji, Bog proširuje svoja obećanja i priprema narod na ulazak u savezni odnos sa Njim. Izlazak 19:5,6: „A sada, ako budete dobro slušali moj glas i držali se mog saveza, bićete moje blago između svih drugih naroda, jer je sva zemlja moja. I bićete

mi kraljevsko sveštenstvo i sveti narod.“ Tu na gori Sinaju, Bog je na eksplicitan način objavio moralni Zakon, Dekalog (Izlazak 20:2-17), temelj Saveza, u pisanoj formi na dvije kamene ploče:

I Ja sam Gospod, tvoj Bog, koji te je izveo iz egipatske zemlje, iz doma robovanja. Nemoj imati drugih bogova osim mene.

II Ne pravi sebi rezani lik niti bilo kakvu sliku od onoga što je gore na nebesima ili dolje na zemlji ili u vodama ispod zemlje. Ne klanjaj im se niti im služi, jer sam ja, Gospod, tvoj Bog, revnosni Bog, koji pohodim prestupe očeva na sinovima, do trećeg i do četvrtog pokoljenja, onih koji me mrze, a milost pokazujem hiljadama onih koji me vole i drže moja uputstva.

III Ne spominji ime Gospoda svog Boga na nedostojan način, jer Gospod neće ostaviti bez kazne onoga ko nedostojno spominje njegovo ime.

IV Sjećaj se subotnog dana i smatraj ga svetim. Šest dana radi i obavljaj sav svoj posao. A sedmi dan je Subota posvećena Gospodu, tvom Bogu. Ne radi nikakav posao, ni ti, ni tvoj sin, ni tvoja kći, ni tvoj rob, ni tvoja robinja, ni tvoja stoka, ni stranac koji živi u tvom gradu. Jer je za šest dana Gospod stvorio nebesa i zemlju, more i sve što je u njima, a sedmog dana je počinio. Zato je Gospod blagoslovio subotni dan i posvetio ga.

V Poštuj svog oca i svoju majku da ti se produže dani na zemlji koju ti daje Gospod, tvoj Bog.

VI Ne poćini zloćin ubistva.

VII Ne ućini preljubu.

VIII Ne ukradi.

IX Ne svjedoći lažno protiv svog blišnjeg.

X Ne poželji kuću svog blišnjeg. Ne poželji ženu svog blišnjeg, ni njegovog roba, ni njegovu robinju, ni njegovog bika, ni njegovog margarca, niti išta što pripada tvom blišnjem.

Pored Dekaloga, Bog je dao i druge zakone i propise kojih se trebalo pridržavati u teokratskom uređenju koje je postavio u Izraelu. Bog je takođe dao instrukcije da se načini svetilište i uvedu u detalje propisana služba i obredi koji će predstavljati Plan spasenja. Izlazak

25:8, 9, 40: „Neka mi načine svetište jer ću prebivati među njima. Sveti šator i svu njegovu opremu načinite po uzoru na ono što ću ti pokazati.... Gledaj da sve to napraviš prema prikazu koji ti je pokazan na gori.“ Aronovi sinovi određeni su za sveštenu službu, a ploče Zakona stavljene su **u Kovčeg saveza** kao osnov saveza i svjedočanstvo. Knjiga zakona (svih ostalih uredbi) bila je stavljena **pored** Kovčega saveza (5. Mojsijeva 31:26).

Božji Zakon je veliko mjerilo pravednosti i suda. Taj Zakon traži smrt prekršitelja, ali prema planu uređenja Svetilišta, iznad njega se nalazio poklopac koji se nazivao Presto milosti. Iznad prestola milosti nalazila se Šekina, mjesto na kojem se pokazivala Božja prisutnost, gdje je Bog između heruvima objavljivao svoju volju (Izlazak 25. glava). Kroz službu pomirenja pokajani grešnici mogli su dobiti oprost. Sve ovo bila je velika slika Hristove pomiriteljske službe za naše otkupljenje, gdje su se sreli „milost i istina“ i poljubili „pravda i mir“ (Psalam 85:10).

U knjizi Izlaska 24:3-8 opisana je ratifikacija (potvrđivanje) saveza između Boga i Njegovog naroda (vidi takođe 5. Mojsijeva 31:9-13).

Tipologija Plana spasenja kroz službu u zemaljskom svetištu

Dakle, Gospod je pored Dekaloga i niza pratećih propisa koji uređuju građanska prava i obaveze, ekonomiju, zdravlje i druge aspekte života, uspostavio i detaljnu obrednu i prazničnu službu koja je imala isključivo jednu svrhu: PRIKAZ PLANA SPASENJA. Savez sa Bogom podrazumijevao je striktno i dosledno vršenje ove službe, pošto je ona predstavljala PROJEKAT SVETOG BOGA na izbavljenju ljudskog roda putem posredničke ŽRTVE NJEGOVOG SINA za sve one koji prihvate taj Dar.

Cijela Riječ Božja iznosi veliko svjedočanstvo da ne postoji nikakva druga alternativa ovom Planu, te da sam čovjek ni na koji način ne može povratiti svoj prvobitni status i vječni život, osim kroz aktivnu saradnju i poslušnost istom.

U 3. knjizi Mojsijevoj podrobno je opisana služba koja se imala vršiti u Svetinji. Ovdje se nećemo baviti svim detaljima, ali ćemo pokušati ukratko izvući jasnu tipologiju Plana spasenja na osnovu njegovog historijskog ispunjenja i predskazanih aspekata čije ispunjenje se očekuje u budućnosti.

Praznici u Starom savezu

U 3. Mojsijevoj, glava 23, nabrojano je sedam praznika koje je Božji narod trebao slaviti¹:

„Ovo su praznici Gospodnji, sabori sveti, na koje ćete se sabirati u vrijeme njihovo:

- 1) Četrnaestog dana prvog mjeseca uveče, **pasha** je Gospodnja (5. stih).
- 2) A petnaestog dana istog mjeseca **praznik je prijesnih hljebova** Gospodu; sedam dana jedite hljebove prijesne (6. stih)
- 3) Prvi dan neka vam bude sabor sveti, nikakav posao ropski ne radite. Nego za sedam dana prinosite Gospodu žrtve ognjene; a sedmi dan neka je sabor sveti; ne radite nijedan posao ropski (stihovi 7, 8).“ Praznik Prvina svetkuje se prvog dana nakon Šabata tokom sedmodnevnog praznika Beskvasnih hljebova.
- 4) „Potom od prvog dana po suboti, od dana kad prinesete snop za žrtvu obrtanu, brojte sedam nedjelja punih; **do prvog dana po sedmoj nedjelji nabrojte pedeset dana; onda prinesite nov dar Gospodu.**“ (stihovi 15.16). Ovo je Praznik sedmica ili Šavuot.

Ovo su četiri prolječna praznika koji su svoje ispunjenje našli u Mesijinom (Hristovom) Prvom dolasku. Pasha je predlika Mesije kao pravog Božjeg Jagnjeta za žrtvu. 1. Korinćanima 5:7: „...Jer i pasha naša zakla se za nas, Hristos.“ Kvasac je u Bibliji simbol grijeha (vidi Matej 16:6, 11; Luka 12:1; 1. Korinćanima 5:7...). U Božjem hramu je

¹ Za proučavanje starozavjetnih praznika potrebno je poznavati biblijsko računanje vremena po lunarnom kalendaru.

korišćen beskvasni hljeb (3. Mojsijeva 2:11; 6:16, 17; 10:12). Mesija je ispunio Praznik beskvasnih hljebova kao čista, nevina žrtva, koja ni u grobu nije doživjela proces ukvašavanja i raspadanja, jer Bog nije dao „da Svetac Njegov vidi trulost.“ (Psalam 16:10; vidi Djela apostolska 13:34, 37). Praznik prvina prikazuje vaskrsenje Mesije. Ovaj praznik svetkovao se sutri dan nakon Subote. Prema biblijskom tekstu taj dan je prvi dan sedmice (prvi od šabata do praznika Pedesetnice), dakle tačno onaj u koji je Gospod Isus vaskrsao!

Tako imamo sledeću hronologiju: Pasha (14. nisan), Praznik beskvasnih hljebova u trajanju od 7 dana (15-21. nisan), i Praznik prvina koji se slavio prvi dan posle sedmičnog dana od odmora. U godini Hristovog žrtvovanja, Pasha se obilježavala u četvrtak² (14. nisan), prvi dan Beskvasnih hljebova bio je u petak (15. nisan), a Prvine su bile u nedjelju (17. nisan)! Apostol Pavle kaže u 1. Korinćanima 15,20: „Ali Hristos usta iz mrtvih, i bi novina (prvina) onima koji umriješ.“

O ispunjenju *Praznika sedmica* govori istorijski zapis u knjizi Djela apostolska, 2. glava, na Pedeseticu (žetva)!

Ostalo je da navEdeno 3 jesenja praznika:

5) „Prvi dan sedmog mjeseca neka vam je odmor, **spomen trubni (Roš Hašana)**, sabor sveti.“ (3. Mojsijeva 23:24) Ovaj praznik predstavlja najavu Dana očišćenja (suda). Dakle, Dan očišćenja predstavlja Istražni sud. To znači da njegov početak mora biti najavljen. Da li se to zaista dogodilo? Da, Adventni pokret je objavio vijest „dođe čas suda Njegova!“³

6) „A deseti je dan tog mjeseca sedmog **Dan očišćenja**; sabor sveti neka vam je, i ponizite duše svoje, i prinesite Gospodu žrtvu ognjenu.“ (27. stih)

Tipologija Dana očišćena (najvažnijeg praznika) veoma je bitna i zato ćemo joj posvetiti posebnu pažnju. Božja Riječ kaže: „Jer u taj dan biva očišćenje za vas, da se očistite; **bićete očišćeni od svih grijeha svojih pred Gospodom.**“ (3. Mojsijeva 16:30)

² Po današnjem računanju vremena, gdje dan traje od 00 do 24h.

³ Vidi „[Otkrivenje života i apokalipsa smrti](#)“, Pavle Simović, poglavlje 9: „Poruke trojice anđela“.

Ispunjenje praznika i obredne službe u Hristu

Da bismo pravilno shvatili šta ovo znači u Planu spasenja, pored službe u zemaljskoj svetinji neophodno je proučiti proročanstva iz knjige proroka Danila koja daju jasne vremenske odrednice za prvi dolazak i službu Mesije (proročanstvo o 70 sedmica i 2300 dana; Danilo 8. i 9. poglavlje).⁴ Evo sažetog pregleda ovih proročanstava:

„Do dvije hiljade i tri stotine dana i noći; onda će se svetinja očistiti.“ 2300 proročkih dana = 2300 godina	
„70 nedjelja je određeno tvome narodu.“ 490 godina	

<i>Prije Hrista</i>		<i>Posle Hrista</i>	
457.	408.	27-31-34.	1844.
7 sedmica ili 49 godina	62 sedmice ili 434 godine	1 sedmica ili 7 godina	1810 godina

Isus Hristos, Božji Pomazanik, nakon ispunjenja četiri prolječna praznika vaznio se na Nebo, gdje je u nebeskoj Svetinji započeo prvo-sveštenu službu. Jevrejima 8:1, 2: „A u ovome što je rečeno glavno je ovo: imamo takvog prvosveštenika, koji je sjeo s desne strane prestola Veličanstva na nebesima. On je sluga koji služi za ljude na svetom mjestu i u pravom hramu koji je podigao Gospod, a ne čovjek.“ Apostol Pavle dalje kaže da zemaljski sveštenici „služe Bogu na mjestu koje je slika i sjenka onoga što je na nebu, kao što je Mojsije bio upoznat kad je trebalo da napravi šator; jer mu je potvrđeno: Gledaj da sve napraviš prema modelu koji ti je pokazan na gori.“ (5. stih) Hramska starosavezna služba prestala je sa važnošću Mesijinom

⁴ Za detaljnije proučavanje Danilovih vremenskih proročanstava, preporučujem knjigu [ISTINA I NAŠE VRIJEME](#), dr Valter Fajt, poglavlje 1, od podnaslova „Proročanstvo o sedamdeset sedmica“ (str. 8-13).

smrću na krstu. Danilo 9:26, 27: „A posle te šezdeset i dvije nedjelje pogubljen će biti pomazanik... I utvrdiće savez s mnogima za nedjelju dana, a u polovinu nedjelje **ukinuće žrtvu i prinosa**...“ Kološanima 2:14: „...i izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas, koji nam se protivio, uklonivši ga s puta i pribivši ga na krst.“

Dakle u Nebeskom svetilištu odvijaju se faze STVARNOG pomirenja i očišćenja grijeha Božjeg naroda. **Stoga je od ključne važnosti shvatanje da Isusova misija na zemlji i žrtva na krstu nije bila da plati konačnu kaznu za grijeha umjesto čovjeka, koje je druga smrt** (vidi Otkrivenje 20:6-15), već da svojim rođenjem u obličju ljudske prirode kojoj je potrebno iskupljenje postigne sledeće:

- i) Savršeno održi Zakon Božji vođen Njegovim Duhom;
- ii) Posrednički ponese grijeha svijeta i žrtvuje se kao Opšti čovjek, drugi Adam;
- iii) Postane naš Primjer, Iskupitelj i Pomiritelj;
- iv) Kvalifikuje se za stvarnu službu pomirenja u Nebeskoj Svetinji, kao naš Zastupnik.

Čitamo u Jevrejima 9. i 10. glava: „Prethodni savez je imao propise za službu Bogu i svoje zemaljsko sveto mjesto. Naime, bio je načinjen šator u čijoj je prvoj prostoriji bio svijećnjak, sto i izloženi hljebovi. Ta prostorija se zvala Svetinja. A iza druge zavjese u šatoru bila je prostorija nazvana Svetinja nad svetinjama. U njoj je bila zlatna kadionica i Kovčeg saveza sa svih strana obložen zlatom, u kome je bila zlatna posuda s manom i Aronov štap koji je procvjetao, i ploče saveza. A odozgo su bili heruvimi slave koji su zaklanjali sjedište milosti, o čemu sada ne možemo detaljno govoriti. Otkad je sve to tako načinjeno, sveštenici su stalno ulazili u prvu prostoriju šatora da vrše svetu službu Božju. A u drugu prostoriju ulažao samo prvosveštenik jednom godišnje, i to ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za grijeha naroda učinjene iz neznanja. Tako Sveti Duh jasno pokazuje da se put u sveto mjesto još nije bio otvorio dok je stajao prvi šator. Taj šator je slika za vrijeme koje je već došlo, u koji su se prinosili darovi i žrtve, koji nisu mogli usavršiti onoga što je služio, što se odnosi na savjest,

samo u jelima i pićima i raznim obrednim pranjima. Te odredbe Zakona odnosile su se na ono što je tjelesno i bile su nametnute do vremena određenog da se sve dovede u red. Ali kad je došao Hristos kao prvosveštenik koji je omogućio blagoslove koji su došli, ušao je u veći i savršeniji šator, koji nije načinjen rukama, to jest nije od ove materije, i jednom za svagda ušao u sveto mjesto, ali ne s krvlju jaraca i junaca, nego sa svojom krvlju, i tako nam pribavio trajno izbavljenje. Jer ako krv jaraca i junaca i pepeo od junice posvećuje onečišćene koji su time poštropljeni, pa im tijelo postaje čisto, koliko će više krv Hrista, koji je putem Duha vječnog samog sebe bez mane prinio Bogu, očistiti našu savjest od mrtvih djela kako bismo služili živom Bogu? Zato je **Hristos posrednik novog saveza**, da bi oni koji su pozvani dobili obećanje vječnog nasljedstva, jer je on umro da bi oni otkupninom bili oslobođeni od prestupa učinjenih pod prethodnim savezom. Jer gdje je savez s Bogom, mora da uslijedi smrt onoga koji je posredovao u sklapanju saveza... I po Zakonu se skoro sve čisti krvlju **i bez prolivanja krvi nema oproštenja**. Zato je bilo potrebno da se zemaljske slike onoga što je na nebu čiste na taj način, a ono što je na nebu čisti se žrtvama boljim od takvih žrtava. Jer Hristos nije ušao u sveto mjesto načinjeno rukama, koje je kopija onog stvarnog, već u samo nebo, da se sada pojavi pred Božjim licem za nas. I nije ušao da bi mnogo puta prinosiso sebe, kao što prvosveštenik svake godine ulazi u sveto mjesto s tuđom krvlju, jer bi inače trebalo da mnogo puta strada od postanka svijeta. Ali sada, na svršetku ovog poretka, pojavio se **jednom zauvijek da svojom žrtvom odstrani grijeh**. I kao što je ljudima određeno da jednom umru, a zatim sud, tako je i **Hristos bio jednom zauvijek prinesen da ponese grijehe mnogih**. A kad se drugi put pojavi, a to neće biti zato da bi opet uklanjao grijeh, vidjeće ga oni koji ga željno očekuju da bi dobili spasenje. Pošto u Zakonu nalazimo samo sjenku budućih blagoslova, a ne i same blagoslove, sveštenici nikad ne mogu istim žrtvama koje iz godine u godinu neprestano prinose učiniti savršenim ljude koji pristupaju Bogu. Zar inače ne bi prestale da se prinose žrtve, jer bi oni koji ih prinose Bogu bili jednom zauvijek očišćeni i ne bi više imali svijest

o grijesima? Ali **te žrtve iz godine u godinu podsjećaju na grijeh, jer krv junaca i jaraca ne može uzeti grijeh.** Zato, ulazeći u svijet, on kaže: 'Žrtvu i prinos nisi htio, nego si mi pripremio tijelo. Nisu ti bile po volji žrtve paljenice i žrtve za grijeh.' Tada sam rekao: 'Evo, došao sam - u svitku knjige pisano je o meni - da vršim tvoju volju, Bože'. Najprije kaže: 'Nisi htio i nisu ti bile po volji žrtve i prinosi i paljenice i žrtve za grijeh' - žrtve koje se po Zakonu prinose. A zatim kaže: 'Evo, došao sam da vršim tvoju volju.' **On ukida prvo da bi uspostavio drugo...** Svaki sveštenik iz dana u dan dolazi na svoje mjesto da obavlja službu i da mnogo puta prinosi iste žrtve, jer one nikada ne mogu odneti grijeh. A on je za sva vremena prinio jednu žrtvu za grijeh i sjeo Bogu s desne strane i od tada čeka da njegovi neprijatelji budu položeni za podnožje njegovim nogama. Jer je jednim žrtvenim prinosom za sva vremena učinio savršenima one koji bivaju posvećeni. A i Sveti Duh nam svjedoči, jer kaže: 'Ovo je savez koji ću sklopiti s njima posle tih dana', govori Gospod; 'Svoje zakone staviću u njihova srca i upisaću ih u njihov um. Više se neću sjećati njihovih grijeha i bezakonja.' **A gdje su grijesi oprošteni, nema više [hramske] žrtve za grijeh.** Dakle, braćo, pošto imamo potpuno pouzdanje da možemo ući u sveto mjesto posredstvom Isusove krvi - novim i živim putem koji je on za nas otvorio kroz zavjesu, to jest kroz svoje tijelo - i pošto imamo prvosveštenika postavljenog nad Božjim domom, pristupimo iskrenog srca, puni pouzdanja i vere, jer su nam srca škropljenjem očišćena od nečiste savjesti, a tijela oprana čistom vodom. Držimo se nepokolebljivo nade koju ispovijedamo, jer je vjeran onaj koji je obećao.“

Prema hronologiji iz Danilovog proročanstva, 2300 dana odnosno godina isteklo je 1844. godine kada je Hrist kao veliki Poglavar Sveštencički završio čišćenje svetinje na Nebu i prešao u drugi dio koji se zove Svetinja nad svetinjama, gdje se obavlja konačno čišćenje grijeha i istražni sud (vidi članak „[Biblijska perspektiva Božjeg suda](#)“).

Kad završi svoju sveštencičku službu, On će doći po drugi put kao Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima sa izvršnom presudom zemaljskim stanovnicima (vidi Matej 16:27; Otkrivenje 17:14).

Završna služba na Dan očišćenja i paralele sa Sudom Božjim – Konačna izvršna kazna za grijeh

Sada ostaje da vidimo kako se završavala služba na Dan očišćenja. U 3. Mojsijevoj, 16. glava, posle opisa priprema i žrtve koju je prinosio prvosveštenik (Aron) za sebe i svoj dom, u 3 stihu stoji nalog da „od zbora sinova Izraelovih uzme dva jarca za žrtvu radi grijeha, i jednog ovna za žrtvu paljenicu.“ Stihovi 7-10: „Neka uzme dva jarca i postavi ih pred Gospoda na ulaz u šator od sastanka. Neka Aron baci žrijeb za ta dva jarca, jedan žrijeb za Gospoda, a drugi žrijeb za Azazela. Neka Aron prinese jarca na kog je pao žrijeb za Gospoda, i neka taj jarac bude žrtva za grijeh, a jarca na kog je pao žrijeb za Azazela neka živog postavi pred Gospoda da se nad njim obavi pomirenje šaljući ga Azazelu u pustinju.“

Tekst dalje kaže da se jarac za Gospoda klao „za grijeh narodni“ (15. stih), što je simbol Hrista koji umire za grijeh svog naroda (vidi Jevrejima 7:27). Stih 16: „Tako će izvršiti obred očišćenja za sveto mjesto zbog nečistoća Izraelovih sinova, zbog njihovih prestupa koje su počinili u svim svojim grijesima. Tako neka uradi za šator od sastanka koji se nalazi među njima, usred njihovih nečistoća.“ Ovdje vidimo da i samoj svetinji trebalo očišćenje. Zašto? Zbog svih prestupa koji su tokom svakodnevne službe pomirenja **posrednički** unošeni u svetinju. Treba zapaziti da svakodnevna služba, *tamid*, nikad nije prekidana, što ukazuje na neprekidnu raspoloživost Hristove žrtve u korist grešnika koji se kaju do kraja vremena milosti. Večernja žrtva se nije prinosila, što ukazuje da je nakon antitipskog Dana očišćenja sve završeno, tj. da nema više pokajanja kao opcije.

Treba znati da je krv za svakodnevnu žrtvu **unošena samo u prvo odjeljenje svetinje**. Na Dan očišćenja (koji se poistovjećuje sa danom Suda), krv se unosila u drugo odjeljenje, krv jarca za Gospoda, **ali nad njim prvosveštenik nije polagao ruke radi priznavanja grijeha. To znači da je ova krv bila čista i prala sve nagomilane grijeha tokom godine. Analogno tome, Hristova krv u stvarnosti nebeske svetinje briše zapise o našim pokajanim grijesima** (vidi

Jevrejima 9:23 i Djela 3:19). Kao što se proces očišćenja grijeha u zemaljskoj svetinji nije završavao smrću zaklane životinje, tako se ni proces očišćenja koji obavlja Mesija, Jagnje zaklano od postanja svijeta (Otkrivenje 13:8), neće završiti do konačnog prestanka Njegove prvosveštenečke službe i očišćenja Nebeske svetinje.

Šta je onda simbolički predstavljao jarac za Azazela?⁵ Stihovi 20-22: „Kada izvrši obred očišćenja za sveto mjesto, šator od sastanka i oltar, neka dovede živog jarca. Neka Aron položi obje ruke na glavu živog jarca i prizna nad njim svu krivicu Izraelovih sinova i sve njihove prestupe koje su počinili u svim svojim grijesima. Neka ih stavi na glavu jarca i pošalje ga u pustinju rukom čovjeka koji je spreman da ga odvede. Tako će jarac na sebi odnijeti sve njihove prestupe u pustu zemlju. Neka pošalje jarca u pustinju.“

Sveštenik je dakle završio službu očišćenja i napustio svetinju. Zatim je „skupljene“ grijeha iz svetinje prenosio na živog „jarca za Azazela“ koji je napokon izgonjen u pustinju na put bez povratka. **Ovo predstavlja prenošenje pokajanih grijeha na Sotonu, uzročnika i stvarnog krivca za nastanak grijeha.** Stvarno izgnanstvo Sotone u „pustinju“ i odvajanje od Božjeg naroda desiće se nakon svršetka antitipskog Dana pomirenja tj. Istražnog suda. Nakon Drugog Hristovog dolaska, vaskrsenja i vaznesenja spasenih, za vrijeme hiljadu godinu planeta Zemlja biće opustošena, a Sotona sa svojim demonima ograničen da boravi na njoj (vidi Otkrivenje 20. glava).

Ostaje još da odgovorimo šta se dešava sa nepokajanim grijesima i grešnicima. Podsjetimo se šta je narod trebao činiti na Dan očišćenja. Bog kaže „ponizite svoje duše“ (3. Mojsijeva 23:27). „Zato će se svaka duša koja se toga dana ne bude ponizila istrijebiti iz svog naroda. Svaku dušu koja tog dana bude radila nekakav posao zatrću

⁵ Tačno značenje imena „Azazel“ nije poznato. Taj izraz se koristi kada je riječ o jarcu na koga su, nakon završetka službe za Dan očišćenja, polagani pokajani grijesi, nakon čega je odvođen u pustinju.

Prema drevnim izvorima, Azazel je bio personifikacija nečistote, vođa pobunjenih anđela, koji je pripadao klasi „seirim“ kozolikih pustinjskih demona (džina).

u njenom narodu.“ (stihovi 29, 30). Ista kazna sledovala je za „kvarenje saveza“ na neki drugi način kao npr. neobrezanjem (vidi Postanje 17:14), koje je uvijek bilo simbol pokajanja odnosno obrezanja srca (vidi Jeremija 4:4). **Analogija je jasna: ukoliko čovjek nije voljan da se pokaje (ponizi dušu svoju) i prihvati Božji dar spasenja, ne postoji nikakav drugi način na koji bi se mogao spasti.** 1. Jovanova 5:10-12: „Ko vjeruje u Sina Božjeg, prihvata svjedočanstvo koje mu je dato. Ko ne vjeruje Bogu, učinio ga je lažljivcem, jer ne vjeruje u svjedočanstvo kojim Bog svjedoči o svom Sinu. A u ovome je to svjedočanstvo: Bog nam je dao vječni život, i taj život je u njegovom Sinu. Ko ima Sina, ima život, a ko nema Sina Božjeg, nema život.“

Nepokajani grešnici biće vaskrsnuti za sud. Jovan 5:29: „I izići će koji su činili dobro u vaskrsenje života, a koji su činili zlo u vaskrsenje osude.“ Danilo 12:2: „A mnogi od onih što spavaju u prahu zemaljskom probudiće se, jedni za vječni život, a drugi za sramotu i vječni prezir.“ Otkrivenje 20:5, 12-15: „I vidio sam mrtve, velike i male, kako stoje pred Bogom, i svici su se otvorili. I otvorila se druga knjiga, koje je [knjiga] života. I mrtvima je bilo suđeno prema njihovim djelima na temelju onoga što je napisano u svicima. I more je predalo mrtvace koji su bili u njemu, i smrt i grob predali su mrtvace koji su bili u njima. I svakome je bilo suđeno prema njegovim djelima. A smrt i had bili su bačeni u ognjeno jezero. Ovo je **druga smrt**. I ko se god nije našao zapisan u Knjizi života, bio je bačen u ognjeno jezero.“

Druga smrt je konačna smrt, za vječnost. Ista sudbina zadesiće i uzročnika grijeha – Sotonu (Otkrivenje 20:10; vidi takođe Danilo 7:11 i Ezekijel 28:18).

Poslednji neispunjeni praznik iz tipologije Starog saveza

Sedmi i poslednji praznik u godini zvao se **Praznik sjenica**. 3. Mojsijeva 23:34: „Kaži sinovima Izraelovim, i reci: Petnaestog dana sedmog mjeseca praznik je sjenica za sedam dana Gospodu.“ 5. Mojsijeva 16:13-15: „Praznik sjenica slavi sedam dana kad pokupiš rod sa svog gumna i iz svoje prese za ulje i vino. I raduj se na svoj praznik,

ti i tvoj sin, tvoja kći, tvoj rob, tvoja robinja, svi Levijevi sinovi, stranac, siročić i udovica koji žive u tvom gradu. Sedam dana slavi praznik u čast Gospodu, svom Bogu, na mjestu koje Gospod izabere, jer će Gospod, tvoj Bog, blagosloviti svaku tvoju ljetinu i svako djelo tvojih ruku. I budi veseo.“

Otkrivenje 7:9-12: „Posle toga vidio sam veliko mnoštvo ljudi, koje niko nije mogao izbrojati, iz svih naroda i plemena i narodnosti i jezika, kako stoje pred prestolom i pred Jagnjetom, obučeni u duge bijele haljine, **s palminim granama u rukama**. Uzvikivali su jakim glasom: ‘Spasenje (dugujemo) našem Bogu, koji sjedi na prestolu, i Jagnjetu!’ I svi anđeli stajali su oko prestola i starješine i četiri bića, i pali su ničice pred prestolom i poklonili se Bogu, govoreći: ‘Amin! Blagoslov i slava i mudrost i zahvalnost i čast i moć i snaga našem Bogu u vjekovima vjekova. Amin.’“

Ovaj praznik simbolički predstavlja veliko okupljanje i slavlje spašenih u nebeskom Hananu – STVARNOJ OBEĆANOJ ZEMLJI (vidi Jevrejima 11:10, 16). Isaija 25:9: „Tog dana reći će se: ‘Gle, to je naš Bog, njega smo očekivali, i on će nas spasti. Ovo je Gospod koga smo čekali, radujmo se i veselimo se njegovom spasenju.’“

Jovan 14:2, 3: „U kući mog Oca ima mnogo stanova. Da nije tako, rekao bih vam. A sada idem da vam pripremim mjesto. I kad odem i pripremim vam mjesto, ponovo ću doći i uzeću vas k sebi, da i vi budete tamo gdje sam ja.“

Jevrejski kalendar i 7 godišnjih praznika⁶:

NAZIV MJESECA	TRAJANJE	PRAZNICI	
1. Nisan	30 dana	14. nisan 15-21. nisan Prvi dan posle Šabata	Pasha Beskvasni hljebovi Prvine
2. Ijar	29 dana		
3. Šivan	30 dana	Pedeseti dan nakon Prvina	Pedesetnica
4. Tamuz	29 dana		
5. Av	30 dana		
6. Elul	29 dana		
7. Tišri	30 dana	1. tišri 10. tišri 15-21. tišri	Trube Dan očišćenja Sjenice
8. Hešvan	29 ili 30 dana		
9. Kislev	29 ili 30 dana		
10. Tevet	29 dana		
11. Ševat	30 dana		
12. Adar	29 dana (30 ako je pre- stupna godina)		

⁶ Po gregorijanskom (današnjem) kalendaru, Pasha pada u martu ili aprilu, Praznik sedmica u maju ili junu, a Trube i Jom Kipur (Dan očišćenja) u septembru ili oktobru.

Ostala biblijska simbolika i njeno ispunjenje

SIMBOL	BIBLIJSKA REFERENCA	PRIMJENA	BIBLIJSKA REFERENCA
Krv	3. Mojsijeva 17:11	Hristova žrtva očišćenja, simbol života	Jevrejima 9:22
Voda	2. Mojsijeva 40:12	Uklanja spoljnu nečistoću, i ukazuje na Izvor žive vode kojom nas Bog pere od grijeha i daje život	Zaharija 13:11 1. Jovanova 5:5,6 Jovan 4:10,13,14
Vatra	Malahija 3:2,3 3. Mojsijeva 9:24	Simbol Svetog Duha koji spaljuje nečistotu ili pokazuje Božje prihvatanje svega što je vrijedno.	Isaija 4:4
Ulje	2. Mojsijeva 30:25, 31-33 3. Mojsijeva 2:1	Pomazanje Svetim Duhom	3. Mojsijeva 8:12; Isaija 61:1 1. Jovanova 2:20, 27
So	3. Mojsijeva 2:13	Predstavlja uticaj Božjeg naroda na okruženje	Matej 5:13 Marko 9:49,50 Kološanima 4:6
Kvasac	3. Mojsijeva 2:11; 6:17	Simbol grijeha koji kvari	Matej 16:6-12 Luka 12:1 1. Korinćanima 5:6-8
Masline	Nehemija 8:13-15	Božja Riječ Starog i Novog Saveza	Zaharija 4 Otkrivenje 11:3-12
Čišćenje gube	3. Mojsijeva 13. i 14. glava	Predstava grešnog stanja koje samo Bog može izliječiti. Pregled je mogao vršiti isključivo sveštenik!	Matej 8:2-4
Razne tjelesne nečistoće	3. Mojsijeva 12. i 15. glava	Ukazuju na neophodnost očišćenja od „svih vrsta opoganjenosti tijela i duha“	2. Korinćanima 7:1
Žrtva paljenica	3. Mojsijeva 1:1-17	Hristova žrtva. Svakodnevno posvećenje Bogu kroz Hristovu žrtvu	Jevrejima 13:10-12 Ezekijel 20:40,41 Rimljanima 12:1
Životinje za žrtvu paljenicu (golub, vrabac, junac, jarac, jagnje)	3. Mojsijeva 1:3,10,14; 14:4	Ukazuju na Spasitelja i takođe predstavljaju grešnika koji se posvećuje	
Sveštenik	3. Mojsijeva 21	Posrednik „bez mane“ između Boga i grešnika koji se kaju – Hrist	Jevrejima 8, 9 i 10 glava
Oplećak sa imenima 12 plemena Izraelovih	2. Mojsijeva 39:2-7	Simbol Hrista koji nosi imena Božje djece u srcu	Isaija 49:16 Jovan 10:3
Jestive žrtve (minha)	3. Mojsijeva 2:1-16	Pripadnost Hristu, spremnost da Mu se sve daruje	2. Timoteju 4:6
Zahvalne žrtve	3. Mojsijeva 3:1-17 22:21-25	Zahvalnost Bogu: 1) na Njegovoj ljubavi i	2. Korinćanima 9:15 1. Korinćanima 1:4;

		dobroti ; 2) na posebnim darovima i blagoslovima; 3) na izvršenju zavjeta	15:57 Filibljanima 1:26
Žrtva za grijeh	3. Mojsijeva 4-7	Hristos	Isaija 53:5
Nenamjerni grijesi	3. Mojsijeva 4:5; 6:24-30	Različiti položaji grešnika zahtijevali su različite žrtve. Stepenn krivice utvrđuje se na osnovu primljene svjetlosti.	Luka 12:48 1. Jovanova 5:17 Rimljanima 3:23; 14:23 Jakov 4:17
Namjerni grijesi	3. Mojsijeva 6:1-7	Zahtijevaju pravednu naknadu štete i popravljjanje posledica učinjenih zlih djela.	1. Jovanova 1:9
Namjerni grijesi koji se ne mogu oprostiti	5. Mojsijeva 17:2-6 2. Mojsijeva 31:15 4. Mojsijeva 15:30-36	Kažnjavaju se smrću počinioca	Jevrejima 10:26-31 Matej 12:31.32 1. Jovanova 5:16,17
Predvorje Svetinje	2. Mojsijeva 27. glava 30:17-21	Hristovo žrtvovanje	Isaija 53. glava Jovan 1:29 Otkrivenje 5:6
Svetinja	Jevrejima 9:2	Hristovo posredovanje	1. Timoteju 2:5 Jevrejima 8:1-5; 9:1-7
Svetinja nad svetinjama	Jevrejima 9:3-5	Nebeski Sud i zastupništvo Hristovo	Danilo 7:7-14 Otkrivenje 1:12-18; 11-18.19; 14:7
Oltar za žrtve paljenice	2. Mojsijeva 38:1-7	Prinosu Gospodu	Jevrejima 8:3
Umivaonica	2. Mojsijeva 38:8	Priprema za svetu službu	Matej 3:11 Isaija 4:4 Djela 10:47
Sto sa hljebovima	2. Mojsijeva 40:22 3. Mojsijeva 24:6	2 reda po 6 hljebova kao 12 plemena Izraela, 12 apostola ili Božji narod svih vjekova	Jovan 6:48-51
Dva zlatna vijenca oko stola sa hljebovima	2. Mojsijeva 25:23-25	Krone i vlast Boga Oca i Njegovog Sina; veći vijenac predstavlja Oca, manji Sina	Otkrivenje 22:1
Sedmokraki svijećnjak	2. Mojsijeva 25:31-37	Sedam Božjih duhova – punina Duha	Otkrivenje 1:12,13; 4:5
Kadioni oltar	2. Mojsijeva 30:1-7	Molitve svetih pred Bogom	Otkrivenje 4:5; 8:3
Kovčeg saveza	2. Mojsijeva 25:10-16	Božji moralni zakon	Otkrivenje 11:19; 15:5
Presto milosti	2. Mojsijeva 25:17-21	Božja milost	2. Mojsijeva 34:6
Šekina	2. Mojsijeva 25:22 4. Mojsijeva 7:89	Otkrivenje Božjeg prisustva, volje i slave	Ezekijel 10:18,19
Mana (nebeski hljeb)	2. Mojsijeva 16:14-35 Psalam 78:24, 25	Hrist – hljeb života	Jovan 6:48-51 Otkrivenje 2:17

Adam	1. Mojsijeva 2:7	Tip Hrista, drugog Adama, kao Oca čovječanstva	1. Korinćanima 15:45 Rimljanima 5:12,14,15,17
Melhisedek	1. Mojsijeva 14:18,19 Psalam 76:2	Tip Hrista kao velikog Prvo-sveštenika	Psalam 110:4 Jevrejima 6:20 i 7. glava
Avraam	1. Mojsijeva 12-25	Otac svih koji vjeruju	Rimljanima 4:9-25 Galatima 3:6-9
Isak	1. Mojsijeva 22:1-18	Predsljka žrtve Božjeg Sina	Rimljanima 8:32 Jakov 2:21 Jevrejima 11:17-19
Jakov	1. Mojsijeva 32:24-32	Predstavlja duhovnu borbu za Božji blagoslov	1. Mojsijeva 32:28 Jeremija 30:7
Avraam, Isak i Jakov	2. Mojsijeva 3:15	Tri oca Izraela predstavljaju karakteristike koje Božji narod mora iskusiti: vjeru, novorođenje i duhovnu borbu	Matej 22:32 Galatima 3 glava; 4:21-31 Jeremija 30:7
Josif	1. Mojsijeva 37-50	Predsljka Hrista – žrtva zavisti i ljubomore, izdat, podnio nepravdu	Jevanđelja
Mojsije	Mojsijeve knjige	Tip Hrista – Vođa Izraela iz ropstva u Obećanu zemlju. Predstavnik spasenih koji će biti vaskrsnuti	Cjelokupni Plan spasenja Matej 17:3 5. Mojsijeva 34:6 Juda 1:9
David („Ljubljeni“)	1. Samuelova 16. glava i dalje	Slika Hrista kao Kralja	Osija 3,5 2. Samuelova 7:16 Psalam 89:34-37 Ezekijel 37:24,25 Luka 1:32,33
Ilija	1. i 2. Kraljevima	Predstavnik spasenih koji neće okusiti smrti. Onaj koji priprema put Gospodu.	1. Korinćanima 15:51-53 2. Kraljevima 2:1-12 Matej 17:3 Matej 17:10-13
Ilija i Jelisije	2. Kraljevima 2:9,15	Jovan Krstitelj i Hrist	Isaija 40:3-5 Matej 17:10-13 Luka 1:16,17 Malahija 4:5,6
Egipat	5. Mojsijeva 5:6 4. Mojsijeva 14:2-4	Neznaboštvo, svjetovnost, drski ateizam	Otkrivenje 11:8
Sodom i Gomor	1. Mojsijeva 19	Simbol izopačenosti i duhovne propasti	Isaija 3:9 Jeremija 23:14 2. Petrova 2:6 Otkrivenje 17:8
Vavilon	1. Mojsijeva 10:8-10; 11:1-9 Jeremija 51:1-9	Simbol duhovne zbrke, lažnih učenja i pobune protiv Boga	Otkrivenje 14:8; 17:1-6; 18. glava
Jerusalim (Grad Mira)	1. Mojsijeva 14:18 2. Kraljevima 21:4,7	Simbol Nebeskog Jerusalama, Božje prestonice na obnovljenoj Zemlji	Otkrivenje 21:2,9-27
Hanan	1. Mojsijeva 12:1,7; 13:15	Obećana zemlja	Psalam 37:11 Otkrivenje 21:1

Šabatna godina	2. Mojsijeva 23:11 3. Mojsijeva 25:1-22 5. Mojsijeva 15:9 Nehemija 10:31	Sedma oprosna godina za odmor zemlje. Moguće da predstavlja počinak Zemlje od grijeha za vrijeme milenijuma (sedma hiljada godina)	Zaharija 1:11 Isaija 14:7 2. Dnevnika 36:21
Jubilarna godina (Jovel)	3. Mojsijeva 25:8-18	Sprečavanje ugnjetavanja, oslobađanje robova. Simbol konačnog mesijanskog oslobođenja Izraela i primanja nasleđa	3. Mojsijeva 25:14,17 Jeremija 30:8,9 Isaija 10:27; 49:8 Amos 9:14,15 Luka 4:16-21
Gradovi utočišta	4. Mojsijeva 35:10-28	Simbol utočišta u Hristu od osude Zakona	Rimljanima 8:1-3, 33,34 Jevrejima 6:18
Zmija od bronz	4. Mojsijeva 21:5-9	Simbol Hrista, posredničke Žrtve za grijeh	Jovan 3:14,15 2. Korinćanima 5:21
Udarena stijena	4. Mojsijeva 20:1-13	Hristos kao udarena stijena iz koje teče živa voda	1. Korinćanima 10:4 Isaija 48:21; 12:3 Jovan 4:14; 7:37-39
Pastir		Hristos nebeski Pastir	Ezekijel 34:16,22,28 Jovan 10. glava
Žena čista ili nevjesta	1. Mojsijeva 3:15	Zajednica Božjeg naroda, naslednici spasenja	Otkrivenje 19:7-9
Žena bludnica	Ezekijel 16. i 28. glava; Otkrivenje 17. glava	Otpad od Boga i izvorne vjere, lažirana religija	Otkrivenje 17. glava

Bog je na progresivan način otkrivao svoj Plan ljudima. Istorija Izraela, izabranog naroda, pruža velike pouke. Stranice svetih spisa ispunjene su opisom neprekidne borbe između Boga i Sotone. Glavni Božji cilj je privedi čovjeka putu spasenja. Glavni cilj Sotone je odvratiti i diskvalifikovati čovjeka od spasenja na svaki mogući način i pokvariti Božje djelo i planove, oboriti Zakon i Božju vladavinu. U više navrata on je pokušao direktno spriječiti ostvarenje Božjeg plana navodeći Božji narod na grijeh i stranputice. Kad je Bog na Sinaju objavio Zakon, Sotona je radio na obaranju istog navodeći narod koji je čekao Mojsijev povratak na idolatriju (vidi 2. Mojsijeva 32. glava). Kroz vjekove, Bog je podizao reformatore i proroke koji su ukazivali na potrebu vjernosti Savezu sa Bogom i ponavljali Njegova obećanja u novoj svjetlosti i sili. Bog je obznanjivao različite aspekte svog Plana, sa naročitom pažnjom na djelo koje će izvršiti obećani Mesija.⁷

Hristovim prvim dolaskom ispunjena je ključna kritična faza Plana spasenja i Bog je svoj narod uveo u novi savezni odnos. Matej 26:28: „Jer je ovo krv moja novog saveza, koja se proliva za mnoge, za oproštenje grijeha.“ To je bilo upravo ono što su proroci najavili. Jeremija 31:31-34: „‘Evo, dolaze dani,’ govori Gospod, ‘kad ću s Izraelovim domom i s Judinim domom sklopiti novi savez, ne kao onaj savez koji sam sklopio s njihovim praočevima onog dana kad sam ih uzeo za ruku da ih izvedem iz egipatske zemlje. Taj moj savez oni su raskinuli, iako sam im ja bio muž,’ govori Gospod. ‘A ovo je savez koji ću sklopiti s Izraelovim domom posle tih dana,’ govori Gospod. ‘Svoj zakon staviću u njih i upisaću ga u njihova srca. Biću njihov Bog, i oni će biti moj narod.’“ (Vidi takođe Jevrejima 8:6-13).

Pažnja Božjeg naroda nadalje je trebala biti usmjerena na ono što je ostvareno na krstu Golgote i na dalju Hristovu misiju kao našeg velikog Zastupnika pred Bogom. Tipologija je našla svoje ispunjenje i hramska služba je izgubila dalji smisao (vidi Luka 23:45; Matej 27:51;

⁷ Vidi članak „[Ko je Isus Hristos – ispunjena proročanstva](#)“.

Danilo 9:27). Vjernici su od sada trebali „ulaziti u svetinju krvlju Isusa Hrista, putem novim i živim.“ (Jevrejima 10:19)

Hrist ne samo što je bacio novu svjetlost na uzvišena načela Božjeg Zakona i njegovu vječnu važnost (vidi Matej 5. glava!), već je svojom smrću dokazao da se Božji poredak ni u jednoj stavki ne može mijenjati, jer bi to značilo pobjedu Sotone i pad sistema Božje vladavine. Da je ijedan drugi put spasenja moguć, On ne bi morao da strada i čovjek bi mogao spasiti sam sebe. Ovo saznanje omogućava nam da napravimo jasnu razliku između originalne Božje religije i svih ostalih vjera i ideologija koje se nameću našim umovima i srcima.

Pozvani od Boga dobili su svečani nalog propovijedanja Jevanđelja (dobre vijesti o spasenju) cijelom svijetu (Matej 28:19,20). Bog je dao veliko obećanje o stalnom prisustvu Njegovog Duha koji će vjernike „uputiti na svaku istinu“ (Jovan 16:13). Iskustvo novorođenja u Duhu i istini postalo je stvarnost u milionima života Božjeg naroda po svim krajevima zemaljskim (vidi Jovan 3:3-8; 2. Korinćanima 5:17; Djela 1:5; 2. glava) kroz sve vjekove do danas.

Hristov poziv upućen je svima: „Evo stojim na vratima i kucam: ako ko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večeraću s njime, i on sa mnom.“ (Otkrivenje 3:20)

Bog ne zaboravlja ni one koji možda nijesu bili u prilici da se upoznaju sa Njegovim Planom spasenja. Rimljanima 2:11-16: „Jer kod Boga nema pristrasnosti. Jer koji god su zgriješili bez Zakona, bez Zakona će izginuti, i koji god su zgriješili u Zakonu, po Zakonu će im biti suđeno. Jer pred Bogom nisu pravedni oni koji slušaju Zakon, nego će vršioци Zakona biti opravdani. Jer kad se neznabošci, koji nemaju zakon, po prirodi drže onoga što je u zakonu, onda su oni sami sebi zakon, premda nemaju zakon. Oni pokazuju da je ono što nalaže Zakon zapisano u njihovom srcu, a o tome svjedoči i njihova savjest i u svojim mislima bivaju optuženi ili pak opravdani. Sve će se to pokazati u dan u koji će Bog kroz Hrista Isusa suditi onome što je sakriveno u ljudima, po dobroj vijesti koju objavljujem.“

Vidjeli smo da je cijelo čovječanstvo nakon prihvatanja Sotoninog koncepta „dobra i zla“ i prestupa postalo podložno robovanju neumoljivom zakonu grijeha. Božji zakon, koji je također neumoljiv i traži savršenu pravednost, zbog prestupa koji ljudski rod nasljeđuje u Adamu (vidi Rimljanima 5. glava), plus lični grijesi – daje silu grijehu da nas ubije (1. Korinćanima 15:56). Tako se nalazimo u potpuno beznadežnom stanju. Ali kroz Plan spasenja u Hristu, kao drugom Adamu, Ocu čovječanstva kao izvršnom Stvoritelju, mi vjerom bivamo opravdani i primamo novi život! Dakle, ne vjerom plus djelima ili nečim drugim što bismo mi mogli pridodati, već vjerom u pravednost, posvećenje i proslavljanje koje dobijamo u Hristu kao besplatan dar! Zakon nikad nije bio, niti može biti sredstvo spasenja, jer u tom slučaju svi bismo pomrli, bez izuzetka. Kroz Zakon, za palog čovjeka, dolazi poznanje grijeha (Rimljanima 3:20), da se sva usta zapuše i cijeli svijet bude kriv Bogu (Rimljanima 3:19)! Naravno, vječnost Zakona i njegovog moralnog obavezivanja nikad se ne dovodi u pitanje.

Čitajte Sveto Pismo i čitajte sjajna tumačenja Jevanđelja i Plana spasenja čovjeka za kojeg je Bog rekao da Mu je „on sud izabrani da iznese ime moje pred neznabošce i kraljeve i sinove Izraelove.“ (Djela 9:15) Kad se čovjek pogleda u ogledalu Božjeg zakona i pravednosti i uvidi da „od glave do pete nema na tijelu zdravog mjesta“, već „ozlede i modrice i otvorene rane koje nisu očišćene ni zavijene niti su uljem ublažene“ (Isaija 1:6), tek tada može shvatiti svu dubinu svoje potrebe za Hristom i Njegovim spasenjem.

Svojim nerazumijevanjem vjere i bježanjem od Boga, različiti ljudi dolaze na različite ideje kako da se „oslobode“ od za njih neugodne istine i prekora savjesti. Tako jedni tvrde da je Zakon ukinut žrtvom na krstu, a drugi da se spasavamo držanjem Zakona. Treći se okreću službi sebi i svojim idolima. Biblija jasnim jezikom osuđuje sve ove krajnosti i zastranjivanja od istine kao što je u Hristu.

Dakle, da sumiramo. Suočavanjem sa Bogom i Njegovim Zakonom, mi bivamo osvjedočeni u svoju grešnost i beznadežnu situaciju.

To nas vodi Spasitelju, Hristu. Hristovim djelovanjem u nama, mi ulazimo u proces duhovne rehabilitacije, rastemo u vjeri i poznanju Boga, vraćamo se, osposobljeni Njegovom milošću i Duhom, standardu i prvobitnom idealu života. Mi izgrađujemo karakter nalik Hristovom, ali konačno oslobođenje desiće se o Drugom Hristovom dolasku, ne prije (vidi Rimljanima 8:19-23; 1. Korinćanima 15:49-54).

Važnost shvatanja vremenskog okvira Plana spasenja

Kao što smo mogli zapaziti, postojao je precizan redosled biblijskih praznika i obrednih službi. To ukazuje da Božji Plan spasenja ima svoje faze i da mi možemo znati koje su to faze, kada one počinju i završavaju, makar okvirno. To je veoma važno i zbog pravilnog razumijevanja proročanstava i vremena u kojem živimo.

Tabelarno ćemo prikazati ključne faze Plana spasenja.

R.B.	OPIS FAZE PLANA SPASENJA	BIBLIJSKA REFERENCA
1.	Bog je napravio Plan spasenja prije mjerljivih vremena, za slučaj da neko slobodno moralno biće posegne za alternativnom opcijom „nezavisnosti“, otkazivanja poslušnosti Tvorcu i ustrojstvu održivosti života i univerzuma.	Titu 1:2; 2. Timoteju 1:9; Efescima 1:4; 1. Petrova 1:20.
2.	Sin Božji, kao Izvršni stvaralac (Kološanima 1:16, 17; Jovan 1:3), odlučio je da na sebe preuzme djelo pomirenja i spasenja, tako što će dobrovoljno uzeti prirodu palih stvorenja kao njihov opšti predstavnik (1. Korinćanima 15:45-50; Rimljanima 5:12, 19; Jevrejima 2:17; Filibljanima 2:7).	Jovan 3:13-17; 1. Korinćanima 15:47; Efescima 5:2; Galatima 2:20; Jovan 8:42; 10:17,18.
3.	Plana spasenja aktiviran je odmah po Padu u grijeh, kao i uspostavljanje tipske službe i praznika koji su u detalje ukazivali na djelo Sina Božjeg – Mesije. <i>Istorijski: prije oko 6.200 godina</i>	1. Mojsijeva 3:15, 21; 1. Mojsijeva 4:3-5; 1. Mojsijeva 22. glava; 3. Mojsijeva 23. glava; Jevrejima 8:3-5; 9:1-7.
4.	Prvi Hristov dolazak, utjelovljenje, život po Zakonu, posredničko preuzimanje grijeha čovječanstva i prva smrt Isusova na krstu. <i>Istorijski: 4. godine prije n.e. - 31. godine n.e.</i>	Jevanđelja; Danilo 9:24-27.

5.	Ispunjenjem gore navedenog, Hrist se kvalifikovao za vršenje stvarne službe pomirenja kao Prvosveštenik u Nebeskoj originalnoj Svetinji. Time je prestala važnost zemaljske tipske službe i sveštenstva. <i>Istorijski: 31. godine n.e.</i>	Jevrejima 9:11-28; Danilo 9:27; Kološanima 2:14-17.
6.	Prenošenje službe pomirenja u Svetinju nad svetinjama i ulazak u antitipski Dan pomirenja. Ovo odgovara ulasku u posledak vremena ili Božjem istražnom sudu svom narodu ili vremenu milosti. <i>Istorijski: 1844. godine</i>	Danilo 7:9,10; 8:14 (vidi knjigu „Danilo i istorija svijeta u biblijskom proroštvu“); 1. Petrova 4:17; Jovan 5:24.
7.	Kraj službe pomirenja i prestanak vremena milosti, Hristov drugi dolazak, vaskrsenje umrlih spasenih i preobražaj živih spasenih. Zli će tom prilikom biti pobijeni slavom Hristovog dolaska i kataklizmičnim događajima na Zemlji. Zemlja ostaje pusta sa Sotonom i demonima kao jedinim stanovnicima koje Bog ograničava na planetu koju su uzurpirali.	Danilo 12:1; Otkrivenje 19:11-21; Matej 25:31; Jovan 14:2, 3; 1. Korinćanima 15. 1. Solunjanima 4:16,17; Isaija 24:1-6, 19, 20; Jeremija 4:23-28; Otkrivenje 20:1-3, 6.
8.	Spaseni se prenose na Nebo (Božje prebivalište), gdje slijedi reviziona faza suda, kada će svi spaseni imati priliku da se uvjere u Božju pravednost prilikom donošenja presude za život ili smrt.	1. Korinćanima 6:2, 3; Otkrivenje 20:4.
9.	Posle 1000 godina slijedi Treći Hristov dolazak, zajedno sa spasenima, i tada će, nakon vaskrsenja mrtvih zlih, uslijediti Božji izvršni sud nad njima, Sotonom i demonima i biće kažnjeni drugom, vječnom smrću.	Otkrivenje 20:5, 7-15.
10.	Obnova planete Zemlje i našeg univerzuma predstavlja konačnu realizaciju Plana spasenja i oslobađanje kompletne materije od ropstva propadljivosti.	Otkrivenje 21. glava; Otkrivenje 22:1-5; 2. Petrova 3:13; Isaija 65:17-25; 1. Korinćanima 2:9. Rimljanima 8:19-23

Planeta Zemlja je poprište sukoba dva suprotstavljena koncepta – nesebične ljubavi koja počiva na istini, milosti, pravdi i uzajamnoj službi, i Sotoninog koncepta „dobra i zla“, gdje se sva dobra zloupotrebljavaju i koriste u sebične svrhe, svako služi sebi i želi biti svoj „bog“ (vidi Isaija 53:6) i sopstveni izvor života, a lične želje su jedini zakon. To rezultira gubljenjem identiteta koji je Bog dao čovjeku prilikom stvaranja i pseudo potrebom da se gradi novi identitet kroz stalnu demonstraciju dostignuća i moći, u stresu uspona i padova, strahu i neprijateljstvu. Bog jasno obznanjuje u svojoj pisanoj Riječi da takav alternativni put vodi u propast, samouništaivanje i konačnu smrt.

Da bi izvukao svoja stvorenja iz ponora grijeha i anarhije, Bog je aktivirao Plan spasenja kao **jedino** rješenje za problem zla u svemiru. *Plan spasenja zasniva se na Božjem obećanju o Spasitelju koji dolazi da postane jedan od nas (sjeme „ženino“) i spasi nas iz grijeha i smrti. Ovo obećanje temelj je saveza Boga i čovjeka koji je uvijek isti, dok termini „stari“ i „novi“ savez predstavljaju dvije različite faze, jedan ratifikovan životinjskom krvlju, a drugi krvlju samog Spasitelja.* Taj Plan je jasno izložen u Svetom Pismu. Već smo vidjeli koje su njegove ključne faze, a sada ćemo sumirati još neke njegove odlike:

- Bog preuzima inicijativu u korist palog čovjeka, On u svojoj apsolutnoj mudrosti kreira najbolji Plan za nas. Bog je glavni nosilac i realizator tog Plana, On sve ostvaruje, te tako On i određuje ulogu čovjeka, koja se ogleda u prihvatanju spasenja **vjerom i poslušnošću**. To su ključne pozitivne osobine koje Biblija ističe kod onih što će primiti spasenje. Dakle, čovjek ne proizvodi religiju niti je to njegova uloga, on ili prima pravu religiju ili je lažira prema zamislima svoje pale prirode i uz pomoć sila tame.
- Uključivanje palog čovjeka u realizaciju Plana spasenja preko starosaveznog sistema obredne službe i praznika, detaljno objašnjenog u Petoknjižju (Tori), koji je bio predlika svih ključnih faza. Bez saradnje božanskog i ljudskog, Plan spasenja ne

bi bio djelotvoran kao jednostrani čin. Ljubav i zahvalnost se izražavaju kroz voljni pristanak čovjeka, te tako i obnova karaktera po Božjem obličju.

- Postoji suštinska razlika između Božjeg moralnog Zakona, tj. poretka i ustrojstva života, i prirodnih zakona i obrednih zakona i praznika koji su tipološkog karaktera i nalaze svoje ispunjenje u velikom antitipu stvarnog pomirenja.
- Prvi Hristov dolazak predstavlja ispunjenje velikog obećanja, kad Sin Božji postaje Sin čovječiji, održava u ljudskoj prirodi moralni Zakon i ispunjava obredni, strada i žrtvuje se kao Opšti Čovjek, drugi Adam, ponijevši tako potencijalno grijeha svih. Time je On omogućio svim stanovnicima zemlje ovaj život kao priliku za pomirenje sa Bogom, i vječni – za sve koji prihvate Dar spasenja.
- To je Hrista kvalifikovalo za stvarnu antitipsku posredničku službu u korist čovjeka u Nebeskoj svetinji (vidi Jevrejima poslanicu). Božja Riječ nas poziva da u vjeri pridemo upravo tamo: „Jer naš prvosveštenik je neko ko ne samo što može da saosjeća s nama u našim slabostima, nego je i poput nas iskušan u svemu, ali nije zgriješio. Pristupimo, dakle, slobodno prestolu blagodati, kako bi stekli milosrđe u nalaženju blagodati kad nam zatreba pomoć.“ (Jevrejima 4:15, 16)
- Istražni Božji sud ili veliki antitipski Dan očišćenja, otpočeo je, prema preciznim vremenskim proročanstvima objavljenim u knjizi proroka Danila, 1844. godine.
- Drugi Hristov dolazak u sili i slavi obilježice vaskrsenje pravednih i uništenje nepokajanih zlih (Matej 24:27-31; Otkrivenje 1:7; 6:14-17; Matej 16:27; 25:31-46; 2. Korinćanima 5:10; 1. Solunjanima 4:15-17).
- Hiljadugodišnja revizionarna faza Božjeg suda: Božji narod bora-viče na Nebu, gdje će svako imati prilike da se uvjeri u Božju pravednost osude nad zlima (vidi Otkrivenje 20:1-6). „Zar ne znate da će sveti suditi svijetu? A ako ćete vi suditi svijetu, zar ne možete suditi u sitnim sporovima? Zar ne znate da ćemo

suditi anđelima?“ (1. Korinćanima 6:2, 3)

Milenijum koji će spaseni provesti na Nebu, poslužiće i za njihovo bolje upoznavanje sa Bogom i Hristom i nepalim stvorenjima, te za rehabilitaciju i rast u ljubavi i duhovnosti.

- Treći Hristov dolazak čini izvršnu fazu Božjeg suda. Otkrivenje 20:7-15: „A kad se navrší hiljadu godina, Sotona će biti pušten iz svoje tamnice, pa će izaći da zavodi narode na četiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih sakupi za rat. A biće ih kao morskog pijeska. I vidio sam kako su napredovali širom zemlje i okružili logor svetih i voljeni grad. Ali vatra je sišla od Boga s neba i pojela ih. A Đavo, koji ih je zavodio, bio je bačen u ognjeno i sumporno jezero, gdje se već nalaze i zvijer i lažni prorok. I biće mučeni dan i noć, u vjekove vjekova. Vidio sam i veliki bijeli presto i onoga koji sjedi na njemu. Pred njim su pobjegli zemlja i nebo, i za njih se više nije našlo mjesta. I vidio sam mrtve, velike i male, kako stoje pred Bogom, i svici su se otvorili. I otvorila se druga knjiga, koje je [knjiga] života. I mrtvima je bilo suđeno prema njihovim djelima na temelju onoga što je napisano u svicima. I more je predalo mrtvace koji su bili u njemu, i smrt i grob predali su mrtvace koji su bili u njima. I svakome je bilo suđeno prema njegovim djelima. A smrt i had bili su bačeni u ognjeno jezero. Ovo je druga smrt. I ko se god nije našao zapisan u Knjizi života, bio je bačen u ognjeno jezero.“

Plata za nepokajani grijeh je smrt i ne postoji nikakva druga alternativa da se to ispravi ili anulira. Konačna kazna za grijeh je druga i vječna smrt, kao verifikacija odluke koju su izgubljeni donijeli u saradnji sa začetnicima i podstrekačima grijeha, zla i laži – Sotonom i njegovim demonima. Uništenje zlih zapravo je oslobođenje od njih samih pravednom kaznom za počinjena (ne)djela i anihilacijom.

- Bog zauvijek rješava sva pitanja sukoba dobra i zla, istine i zablude. „On će učiniti kraj; neće se dva puta podignuti pogibao.“ (Nahum 1:9) „Jer je pisano: Tako mi života, govori

Gospod, pokloniće mi se svako koljeno, i svaki jezik slaviće Boga.“ (Rimljanima 14:11)

- Obnova planete Zemlje prema prvobitnoj Božjoj zamisli (vidi Otkrivenje 21. i 22. glava; Isaija 65:17; 2. Petrova 3:13). Za spasene, život u vječnosti sada je stvarnost.

Ciljevi koji se postižu realizacijom Plana spasenja:

- ✓ Ponovno uspostavljanje Božjeg poretka života u pobunjenom i grijehom oštećenom univerzumu.
- ✓ Spasenje palog čovjeka, svih koji prihvate taj Dar.
- ✓ Obnova Božjeg obličja u čovjeku koja donosi kvalifikaciju za vječni život.
- ✓ Dat je najveći dokaz dobronamjernosti i vječne ljubavi Oca i Sina prema njihovim stvorenjima. Sin Božji preuzimanjem obličja Sina čovječijeg postao je naš Otac, Brat, Prijatelj, Sveštenik i Advokat u najuzvišenijem mogućem smislu.
- ✓ Opravdanje Božjeg karaktera ljubavi, milosti i pravde i Njegovog Zakona pred cijelom tvorevinom.
- ✓ Uklanjanje svih spornih pitanja i nedoumica iz umova svih stvorenih bića, uključujući i anđele.
- ✓ Uviđanje apsolutne pravednosti i ljubavi Božje u osudi zlih ljudi, Sotone i demona.
- ✓ Obnova anarhijom i pobunom degradiranih univerzuma i planete Zemlje.
- ✓ Vječni mir, sklad i ljubav u univerzumu.

Autor: Pavle Simović